

ESOGÜ HUKUK FAKÜLTESİ

DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Dersin Kodu
Çevre Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk	191115010

Yarıyıl	Haftalık Ders Saati		Kredi	AKTS
	Teorik	Uygulama		
5.	2	0	2	3

Dersin Kategorisi (kredi dağılımı)				
Matematik ve Temel Bilimler	Mühendislik Bilimleri	Tasarım	Genel Eğitim	Sosyal Bilimler
				X

Dersin Dili	Dersin Seviyesi	Dersin Türü
Türkçe	Lisans	Zorunlu

Önkoşul Dersleri	-
Dersin Amacı	Bu dersin amacı hukuk fakültesi öğrencilerine çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğu konusunda yüksek düzeyde teorik bilgi vererek geleceğin hukukçularını çevre ve çevrenin korunması konularında farkındalık sahibi olarak yetiştirmektir. Zira Sanayi Devrimi ve bunu izleyen teknolojik gelişmeler, doğal kaynakların bilinçsizce tüketilmesine ve çevrenin aşırı ölçüde kirletilmesine yol açmıştır. Çevrenin kirletilmesinden kaynaklanan çevre sorunları yerel düzeyden çıkıp uluslararası bir boyut kazanmış ve çevrenin korunması konusu pek çok ülkenin ve uluslararası kuruluşların en temel gündem maddeleri arasında girmiştir. Çevrenin korunmasının sadece idari veya cezai yaptırımlarla sağlanamayacağı gerçeği karşısında çevreyi kirletenin özel hukuktan doğan sorumluluğuna gidilmesi konusu özel önem kazanmıştır. Bu kapsamda özel hukuk yaptırımlarının çevrenin korunmasına hizmet edecek şekilde daha etkin hale getirilmesi üzerinde çalışmalar yürütülmüştür ve yürütülmeye devam etmektedir. İşte Çevre Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk dersinde özellikle Çevre Kanunu kapsamında çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğu konusunda detaylı bilgiler verilerek geleceğin hukukçularını bu konuda uzman olabilecek nitelikte yetiştirmek amaçlanmaktadır.
Dersin Kısa İçeriği	Çevre Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk dersi kapsamında çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğu konusu ayrıntılı olarak işlenmektedir. Bu kapsamda öncelikle çevre, çevre kirliliği, kirleten, çevre zararı kavramları tanımlanmakta ve devamında çevre hukukuna hâkim olan temel ilkeler açıklanmaktadır. Sonrasında çevre kirliliğinin önlenmesi için alınması gereken önlemler ve çevre kirliliğinin etkilerinin azaltılması için yapılması gereken masraflar ile bu masraflara kimin katlanması gerektiği hususlar incelenmektedir. Bunu takiben çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğunun niteliğine ve buna ilişkin kanuni düzenlemelere odaklanılmaktadır. Ardından yasal düzenlemeler ışığında çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğunun koşulları ve hukuki sonuçları ayrıntılı olarak işlenmektedir. Çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğu kapsamında açılacak hukuk davalarının ve özellikle maddi ve manevi tazminat davalarının üzerinde durulmaktadır. Son olarak 5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun kapsamında bilgiler verilmektedir.

Dersin Öğrenim Çıktıları	Katkı Sağladığı PÇ/PÇ'ler	Öğretim Yöntemleri *	Ölçme Yöntemleri **
1 Çevre, çevre kirliliği, kirleten, çevre zararı kavramlarını bilir.	1,2,5	1,4,5,12	A
2 Çevre hukukuna hâkim olan temel ilkeler hakkında bilgi sahibidir.	1,2	1,8	A

*Öğretim Yöntemleri 1:Anlatım, 2:Tartışma, 3:Deney, 4:Benzetim, 5:Soru-Yanıt, 6:Uygulama, 7:Gözlem, 8:Örnek Olay İncelemesi, 9:Teknik Gezi, 10:Sorun/Problem Çözme, 11:Bireysel Çalışma, 12:Takım/Grup Çalışması, 13:Beyin Fırtınası, 14:Proje Tasarımı / Yönetimi, 15:Rapor Hazırlama ve/veya Sunma

**Ölçme Yöntemleri A:Sınav, B:Kısa Sınav, C:Sözlü Sınav, D:Ödev, E:Rapor, F:Makale İnceleme, G:Sunum, I:Deney Yapma Becerisi, J:Proje İzleme, K:Devam; L:Juri Sınavı

3	Çevre kirliliğinin önlenmesi için alınması gereken önlemleri ve çevre kirliliğinin etkilerinin azaltılması için yapılması gereken masraflara kimin katlanması gerektiğini bilir ve bunlara ilişkin başvuruları yapabilir.	1,2,5	1,2,5	A
4	Çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğunun niteliğini ve buna ilişkin kanuni düzenlemeleri bilir.	1,2,5	1,2,12	A
5	Çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğunun koşullarını ve hukuki sonuçlarını bilir; bunlara ilişkin danışmanlık hizmeti verebilir.	1,2,5	1,4,5,12	A
6	Çevreyi kirletenin hukuki sorumluluğu kapsamında açılacak tüm davaları açabilir.	3,8	1	A
7	Çevre Kanunu ve Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun hakkında bilgi sahibidir.	1,2,5	1,4,5,12	A

***Öğretim Yöntemleri 1:**Anlatım, 2:Tartışma, 3:Deney, 4:Benzetim, 5:Soru-Yanıt, 6:Uygulama, 7:Gözlem, 8:Örnek Olay İncelemesi, 9:Teknik Gezi, 10:Sorun/Problem Çözme, 11:Bireysel Çalışma, 12:Takım/Grup Çalışması, 13:Beyin Fırtınası, 14:Proje Tasarımı / Yönetimi, 15:Rapor Hazırlama ve/veya Sunma

****Ölçme Yöntemleri A:**Sınav, **B:**Kısa Sınav, **C:**Sözlü Sınav, **D:**Ödev, **E:**Rapor, **F:**Makale İnceleme, **G:**Sunum, **I:**Deney Yapma Becerisi, **J:**Proje İzleme, **K:**Devam; **L:**Juri Sınavı

Temel Ders kitabı	Nükhet Yılmaz Turgut, Çevre Politikası ve Hukuku, Ankara 2017.
Yardımcı Kaynaklar	Başak Başoğlu, Çevre Zararlarından Doğan Hukuki Sorumluluk, İstanbul 2016. Ahmet M. Güneş, Çevre Hukuku, İstanbul 2015. Ali Parlar/Muzaffer Hatipoğlu, Cezaî ve Hukukî Sorumluluk Boyutlarıyla Çevre Hukuku, Ankara 2010.
Derste Gerekli Araç ve Gereçler	Çevre Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Türk Medeni Kanunu, Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi metinleri.

Dersin Haftalık Planı	
1	Çevre ve çevre kirliliği kavramlarına dair genel bilgiler
2	Kirleten ve çevre zararı kavramlarına dair bilgiler
3	Çevre Hukukuna hâkim olan ilkeler
4	Çevre kirliliğinin önlenmesi için alınması gereken önlemler ve çevre kirliliğinin etkilerinin azaltılması için yapılması gereken masraflar
5	Kusursuz sorumluluk hâlleri ve çevreyi kirletenin hukukî sorumluluğunun niteliği
6	Çevreyi kirletenin hukukî sorumluluğunun koşulları
7	Çevreyi kirletenin hukukî sorumluluğunun sonuçları
8	Ara Sınav
9	Ara Sınav
10	Çevreyi kirletenin hukukî sorumluluğu kapsamında açılacak davalar ve sorumsuzluk anlaşmaları hakkında genel bilgiler
11	Çevreyi kirletenin hukukî sorumluluğu kapsamında açılacak maddî ve manevî tazminat davaları
12	Türk Medeni Kanunu'na ve Türk Borçlar Kanunu'na göre çevreyi kirletenin sorumluluğunu doğuran durumlar
13	BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi hakkında bilgiler
14	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun hakkında bilgiler
15,16	Final